

وظیفه دولت تأمین آب به شکل امروزی نیست

اجرای بازار آب در گرو خصوصی سازی و کاهش دخالت دولت

مهندس علیرضا دائمی معاون ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو با اشاره به اسناد بالادستی موجود در وزارت نیرو و ابلاغیه مقام معظم رهبری در سال ۷۹ مبنی به استفاده از عقلانیت در بحث حکمرانی آب، اذعان کرد: این عقلانیت در حکمرانی آب وجود داشته ولی در اجرا موفق نبوده ایم. به عنوان مثال در خصوص چاره اندیشی برای وضعیت آبی دریاچه ارومیه یا فلات مرکزی ایران، دو تیم خارجی از دلف هلند و مجموعه آب انگلستان دعوت شدند و مدت ها در ایران بودند و مطالعات دقیقی انجام شد که گزارش آن در چهار جلد به زبان انگلیسی منتشر شده اما هیچ کدام به سر منزل مقصود نرسید.

این فارغ التحصیل رشته هیدرولیک و منابع آب از دانشگاه هلند در تشریح وضعیت اقلیمی کشور بیان کرد: کشور در هر صورت رو به خشکسالی است و میانگین بارش های کشور تغییر کرده است. در واقع متوسط بارندگی سالانه ۲۵۵ میلیمتر بوده که در ۸ سال اخیر به ۲۰۴ میلیمتر رسیده است. یعنی میزان آب های تجدید شونده از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب به ۸۸ میلیارد متر مکعب کاهش یافته است (نمودار ۱).

معاون اسبق آب و آبفا ضرورت تشکیل بازار آب را بی ارزش بودن کنونی آب، عدم تناسب آب بها با قیمت تمام شده، پایین بودن راندمان آبیاری و همچنین عدم اندازه گیری و مقیاس گذاری در آب و برداشت بی رویه از منابع آبی ذکر کرد. وی با اشاره به ارزش اقتصادی آب و نیاز به مشارکت همه اقشار جامعه در حفظ منابع آبی، هدف از بازار آب را مصرف صحیح آب، مدیریت تقاضا و تخصیص بهینه بین حوزه های مختلف آب عنوان کرد. البته رسیدن به این منظور را در گرو خصوصی سازی و کاهش دخالت دولت دانست.

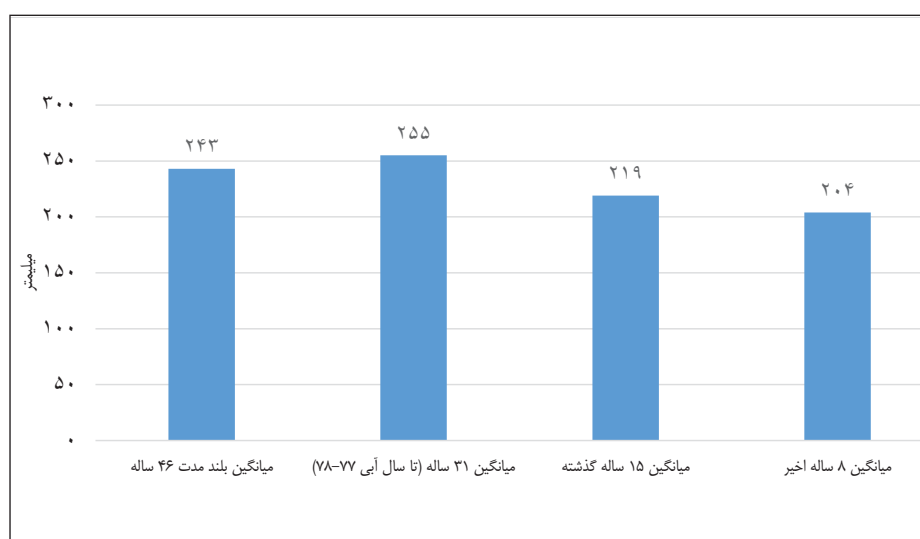
علیرضا دائمی منافع ایجاد بازار آب را تخصیص بهینه آب، لحاظ شدن هزینه ها و منافع اجتماعی، پایداری حوزه های آب ریز در بلند مدت، حداکثر شدن ارزش

عمدتاً وظیفه اش تنظیم مقررات، تبیین آئین نامه ها و روانسازی یا تسهیل گری امور است. وی خاطرنشان کرد: باید به زیربناها اهمیت داده شود و بدون قید و شرط بازار آب در اختیار فروشندگان و خریداران قرار گیرد. همچنین حوزه های آب ریز شناسایی شوند و تعادل و نظام سیستم های تخصیص شکل بگیرند. البته باید مکانیزم قانونی برای جلوگیری از پدیده انحصار تعریف شود که در این راستا مهم ترین وظیفه دولت حفاظت از حقوق مالکین است.

اقتصادی بهای آب، جبران خدمات عرضه کنندگان عنوان کرد.

وی یکی از ارکان ایجاد بازار آب را حفظ مالکیت آب ذکر کرد و افزود: تفکیک آب از زمین لازم است و هم اکنون در کشور ما آب مالکیت ندارد در حالی که زمین مالکیت دارد و آب وابسته به زمین است، حتی اگر زمین هیچ بهره دهی هم نداشته باشد.

اما در ادامه دائمی معتقد است که وظیفه دولت تأمین آب به شکلی که امروز انجام می دهد، نیست. بلکه دولت

نمودار ۱- تغییرات میانگین بارش در کشور